

Gladsaxe Kommune, Ejendomscenteret
Att: Jeppe Kildegaard
Rådhus Alle 7
2860 Søborg

13. marts 2017
sagsnr. EMN-2015-16015

Tilladelse til udledning af regnvand til Gammelmosen fra tagflader på en kommunal ejendom på Kellersvej i Gladsaxe Kommune

Oluf Jørgensen A/S v. Tage Bech har på vegne af Ejendomscenteret, Gladsaxe Kommune, ansøgt om tilladelse til at udlede regnvand fra tagflader af tagpap til Gammelmosen. Ansøgningen vedrører udledning fra Kellersvej matr. nr. 12f, Buddinge.

Ansøgningen om udledningerne foretages i forbindelse med renovering og opførelse af ny bebyggelse på ejendommen. Udledningen har dels til formål at klimasikre og håndtere regnvand lokalt og dels at sikre en overholdelse af Gladsaxe Kommunes Spildevandsplan 2015.

Baggrund

Følgende materiale har dannet baggrund for behandling af sagen:

- Ansøgning om udledningstilladelse fremsendt af Oluf Jørgensen A/S den 28. september 2016
- Supplerende oplysninger af 7. december 2016 samt 1. februar 2017
- Spildevandsplan 2015-2018 for Gentofte Kommune
- Spildevandsplan 2015 for Gladsaxe Kommune
- Miljøteknisk beskrivelse, se bilag 1
- Miljøteknisk vurdering, se bilag 2
- Analyseparametre, se bilag 3
- Høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Gentofte
- Mailkorrespondance mellem Miljø og Klima, Gladsaxe Kommune og Oluf Jørgensen A/S
- Mailkorrespondance mellem Københavns Universitet og Oluf Jørgensen A/S

Høring

Udkast til tilladelsen har været i høring hos Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Gentofte og Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Gentofte i perioden 2. marts 2017 til 10. marts 2017. I høringsperioden indkom høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Gentofte. Indholdet af høringssvaret er, udover over nogle mindre sproglige rettelser, en tilslutning af nærværende ansøgning, da Gammelmosen er i stort underskud af vand. Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Gentofte har følgende forudsætninger for deres tilslutning:

- At det pågældende vand renses inden udledning for bl.a. tungmetaller, fosfor, nitrat, pesticider, PAH'er mm.
- At det rensede overfladevand mindst to gange årligt analyseres for indholdet af ovennævnte stoffer
- At udledningen, hvis en analyse viser overskridelse af de fastlagte grænseværdier (jf. ansøgningen), standses, indtil grænseværdierne atter overholdes

Natur og Miljø vurderer ikke, at høringssvaret har givet anledning til ændringer af vilkårene i tilladelsen.

Natur og Miljø's vurdering

I forbindelse med udbygning af boligområder omkring Gammelmosen samt etablering af Motorring III, er selve oplandet til Gammelmosen blevet mindsket, hvilket har medført, at mindre vand tilføres mosen, hvorfor store dele af mosen i dag er mere eller mindre tørlagt og har karakter af skov.

Natur og Miljø vurderer, at den konkrete udledning fra ejendommen til Gammelmosen samlet set ikke vil medføre en negativ belastning af Gammelmosen, for så vidt angår næringsstoffer og miljøfremmede stoffer, idet der alene tilføres regnvand fra tage uden væsentligt indhold af disse stoffer. Det vurderes, at udledningen vil have en positiv effekt på Gammelmosen som mose, da store dele af Gammelmosen i dag mangler vand for at kunne opretholde naturtypen mose. Det er ligeledes ejer af Gammelmosen, Københavns Universitets ønske at få mere vand i Gammelmosen for at opretholde og udvikle Gammelmosens status af naturtypen mose. I fredningen af Gammelmosen er formålet at opretholde tilstrækkelig høj vandstand i mosen og give mulighed for genopretning. Derudover er der en fredningsbestemmelse om, at fredningen ikke skal hindre indgreb, som kan genskabe den tidligere vandstand i mosen.

Lovgrundlag

På dette grundlag meddeler Gentofte Kommune, Natur og Miljø, udledningstilladelse i henhold til Miljøbeskyttelseslovens¹ § 28 stk. 1 og Spildevandsbekendtgørelsen² § 17, stk. 1.

Udledningstilladelsen gives på nedenstående vilkår.

Vilkår

1. Udledningen skal ske i overensstemmelse med ansøgningens oplysninger og den miljøtekniske beskrivelse (bilag 1).
2. Gentofte Kommune, Natur og Miljø, skal underrettes, når udledningen igangsættes.
3. Det udledte vand må udelukkende stamme fra tagarealer.
4. Der skal etableres et forbassin, som skal bundfælde og fange partikler og suspenderet stof, inden udledningen til Gammelmosen. Bassinet skal etableres med dykket udløb.
5. Forbassinet skal have et tæt vegetationsdække inden udledning påbegyndes.
6. Det skal være muligt at udtage en repræsentativ prøve af det vand, der udledes fra forbassinet.

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 1189 af 27. september 2016

² Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, BEK nr. 726 af 1. juni 2016

7. Der skal de første to år, i henholdsvis april og oktober måned, efter udledningens start, udtages vandprøver til analyse fra det udledte vand. Vandprøverne skal tages efter vandet har passeret forbassinet. Vandprøverne skal analyseres efter de i bilag 3 nævnte stoffer og kriterier. Ved overskridelse af grænseværdierne skal der fremsendes redegørelse til Natur og Miljø om årsag, afbødeforanstaltninger og fremtidige forventninger til indholdet. Indholdet i vandprøverne skal søges ikke at overskride de i bilag 3 listede grænseværdier. Vandprøverne skal udtages af et DANAK akkrediteret selskab. Efter to år vurderes behovet for fremtidige prøver.
8. Udledningen må ikke medføre dannelse af alger i Gammelmosen.
9. Udledningen må ikke medføre oliehindere eller okkerudfældning i Gammelmosen.
10. Udledningen må ikke give anledning til erosion, slamaflejringer eller uæstetiske forhold i Gammelmosen.
11. Gladsaxe Kommune, Ejendomscenteret skal indgå aftale med Eforatet for Gammelmosen, Københavns Universitet om vedligeholdelse af drængrøften, hvortil regnvandet udledes. Gentofte Kommune gør opmærksom på, at arealet hvor drængrøften er beliggende er fredet.
12. Det udledte vand må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der almindeligvis forekommer i overfladevand fra tage med tagpap.
13. Der må ikke uden forudgående skriftlig tilladelse fra Gentofte Kommune, Natur og Miljø, renses tagflader, algebekæmpes eller lignende.
14. Hvis Gladsaxe Kommune får oplysninger om ændringer i spildevandets sammensætning, skal Gentofte Kommune straks underrettes.
15. Udledningstilladelsen er gældende fra d.d. og kan inddrages eller sættes i bero, hvis udledningen giver anledning til væsentlige miljømæssige gener.
16. Udledningen må ikke give anledning til gener på nabomatrikler.
17. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 2 år fra 1. juni 2019, hvor udledningen forventes påbegyndt.
18. Denne tilladelse må ikke udnyttes før end der er meddelt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3. Dispensation herfra kan søges hos Gentofte Kommune, Natur og Miljø.

Generelle oplysninger

Vilkårene i denne tilladelse kan ændres, hvis forudsætningerne for tilladelsen ændres, f.eks. hvis forholdene i Gammelmosen ændres. Vilkårene kan også ændres, hvis der kommer skærpede krav til stofbelastningen i Gammelmosen. Gentofte Kommune, Natur og Miljø, er tilsynsmyndighed jf. Miljøbeskyttelseslovens § 65, stk. 1.

Klagevejledning

En eventuel klage skal indgives til Miljø- og Fødevarerklagenævnet via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom sædvanligt, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Ved indgivelse af klage, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Såfremt der ønskes fritagelse for at bruge Klageportalen, skal der sendes en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

En eventuel klage skal indgives senest den 11. april 2017.

Søgsmål

Afgørelsen kan indbringes for domstolene, jf. § 101 i Lov om miljøbeskyttelse.

Evt. retssag skal anlægges senest 6 måneder efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, vil fristen for at anlægge sag dog være 6 måneder efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse foreligger.

Aktindsigt

I har ret til aktindsigt. Tidspunkt for et eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Natur og Miljø.

Kontaktperson

Har I spørgsmål i sagen, eller ønsker I at drøfte den nærmere, kan I henvende jer til Torben Carmes tlf. 39 98 85 79 og torj@gentofte.dk.

Med venlig hilsen

Torben Carmes
Natur- og Miljømedarbejder

Følgende er underrettet om udledningstilladelsen:

- Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, svana@svana.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Overlægen for Tilsyn og Rådgivning, Islands Brygge 67, 2300 København S, stps@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk og dngentofte_sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling DN Gentofte, gentofte@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalforeningen gentofte@dof.dk
- Oluf Jørgensen A/S, Att: Tage Bech, Knudsvej 44 C, 4000 Roskilde, tb@ojas.dk
- Eforatet for Gammelmosen, Københavns Universitet, SOBI, Thorvaldsensvej 40, 1871 Frederiksberg C, ms@plen.ku.dk

Bilag 1: Miljøteknisk beskrivelse

Bilag 2: Miljøteknisk vurdering

Bilag 3: Analyseparametre og grænseværdier som skal forsøges overholdt

Bilag 1: Miljøteknisk beskrivelse

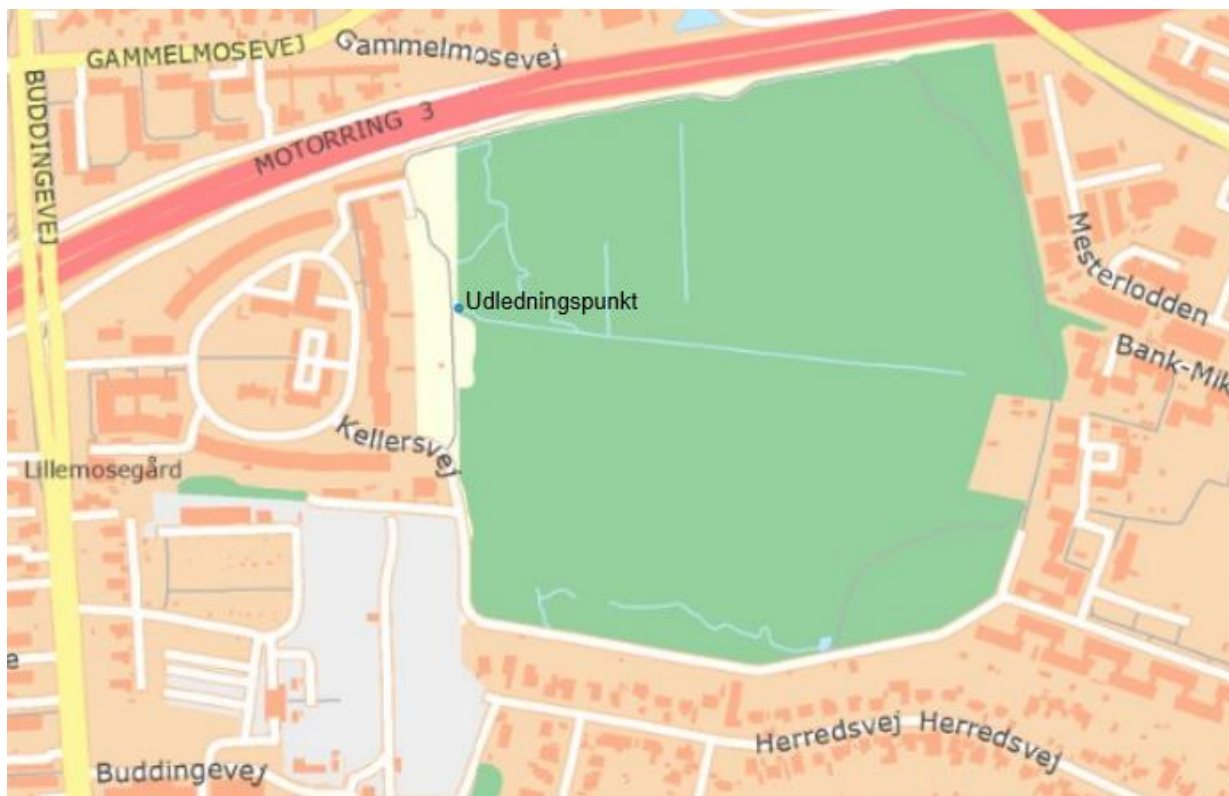
1. Indledning

I forbindelse med en renovering samt opførelse af ny bebyggelse på en af Gladsaxe Kommunes ejendomme ansøges der om udledning af regnvand fra 6.000 m² tagarealer. Udledningen har til formål dels at bidrage til klimatilpasning ved at håndtere regnvand lokalt, og dermed ikke belaste kloaknettet, og dels at sikre en overholdelse af Gladsaxe Kommunes Spildevandsplan 2015 for så vidt angår afløbskoefficient.

Tagfladerne vil alle være etableret med nyanlagt tagpap og have nedløbsrør af stål. Inden udledningen til Gammelmosen påbegyndes, vil de første 2 ugers regnvand blive afledt til kloak. Dette for at sikre, at eventuelle miljøfremmede stoffer, som udvaskes umiddelbart efter ibrugtagning af tagpappet, ikke ledes til Gammelmosen.

Inden udledning til Gammelmosen vil regnvandet passere et bundfældningsbassin med dykket udløb, hvilket sikrer at størsteparten af eventuelle uønskede partikler aflejres i bassinet og ikke føres til mosen.

Udledningspunkt er vist på nedenstående kort. Udledningen vil ske via en eksisterende grøft, der afgrænser ejendommen mod Gammelmosen. På denne måde sikres, at udledningen sker langsomt over et stort område, hvorved der ikke opstår erosion og strømrrender.

Kort over Kellersvej og Gammelmosen med udledningspunkt

2. Anlæg og renseforanstaltninger

Inden regnvandet udledes til Gammelmosen, vil det passere et bundfældningsbassin med dykket afløb, for at sikre tilbageholdelse af blandt andet suspenderede stoffer.

3. Vandmængder

Der vil blive udledt regnvand fra 6.000 m² tagflader. Ved at fremskrive den årlige nedbørsmængde til om 100 årig, fås en nedbørsmængde på 939 mm., hvilket svarer det til 5.634 m³ vand på de 6.000 m² tagflader. Fordeles disse 5.634.m³ vand ud på Gammelmosens areal på 204.540 m², svarer det til en teoretisk højde på årsbasis på 0,028 m.

Denne teoretiske højde er uden fradrag for fordampning, optag i planter samt naturlig dræning. Den maksimale udledning til Gammelmosen vil være på 30 l/s, fordelt i en 250 meter lang grøft, som vil fungere som overfaldskant. Hermed afledes maksimalt 0,12 l/s. Dette gøres for at sikre at der ikke opstår strømrender.

Udledningspunkt

Udledningspunktet vil være i grøft langs skel mellem ejendommen, hvorfra vandet udledes, og Gammelmosen.

Koordinater UTM32 X: 719.643 Y: 6.184.340, Oplandsareal: 6.000 m² tagflader med tagpap. Når udledningen påbegyndes vil udledningspunktet blive navngivet og skrevet ind i næstkommende spildevandsplan for Gentofte Kommune.

4. Recipientforhold

Regnvandet udledes til Gammelmosen, som er en 20,5 hektar stor mose. Gammelmosen er beliggende i kote 27,50 DVR90, mens de omkringliggende matrikler er beliggende i kote 29,5 DVR90 eller derover.

5. Indhold af næringsstoffer

Der er i forbindelse med materialevalg taget hensyn til, at regnvandet skal udledes til Gammelmosen. Tagflader etableres i tagpap, og fabrikantens anvisninger i forhold til en ”renskylning” følges, således at vandet, typisk i de først 2 uger, afledes til kloak, hvorefter udledningen til mosen påbegyndes.

6. Tidsplan

Udledningen til Gammelmosen forventes igangsat 1. juni 2019.

Bilag 2: Miljøteknisk vurdering

1. Indledning

Gammelmosen er en mose, hvor der indtil år 1844 blev gravet tørv. En kongelig forordning forbød tørvegravning og offentlighedens adgang, og mosen har derfor henligget urørt i mere end 172 år og er dermed et stykke unikt natur. Ikke mindst fordi Gammelmosen er beliggende i et byområde kun 10 km fra Rådhuspladsen.

I Gammelmosen er der tidligere fundet sjældne planter som langbladet soldug, rosmarinlyng og tranebær. Derudover er der fundet en lang række karakteristiske moseplanter som smalbladet kæruld, 3-bladet bukkeblad, kærmysse, grå star mm. Desværre ses også en del eksoter som rhododendron og spiræa. Mosen fremstår meget tilgroet og har i størstedelen af sin udbredelse mere karakter af skov, hovedsagelig med træarterne rødel og birk, men man finder også eg, ask og ahorn. Desværre er gran og fyr begyndt at sprede sig i området.

I Gammelmosen er der tidligere observeret et varieret fugleliv, hvor der blandt andet er observeret broget fluesnapper, stor flagspætte, duehøg, musvåge, gærdesmutte og fuglekonge.

Derudover er der mange sommerfugle.

Der er i dag hverken tilløb eller afløb fra mosen.

Mosens nuværende overflade er beliggende i kote 27,50 DVR90, mens de omkringliggende matrikler ligger i kote 29,50 DVR90 eller derover.

2. Oversigtskort

3. Beskrivelse af Gammelmosens målsætning og vurdering af sårbarhed

Grundet udbygning af boliger og Motorring III er der i dag næsten ingen naturlig afstrømning af regnvand til Gammelmosen fra dens opland. Mosen fremtræder derfor mange steder helt tørlagt, og med en karakter som minder mere om skov end mose.

En hævet vandstand i mosen vil over tid kunne dels genskabe nogle af de moseområder, som i dag ikke har karakter af mose, og dels få en del af mosens træer til at gå ud, således at mosen åbner sig op og får karakter af tørvemose fremfor skov eller skovbevokset mose.

Mosen som naturtype er følsom over for dræning, næringstilførsel og tilgroning. Gammelmosen fremtræder i dag meget tør, og har flere steder ikke længere karakter af mose, men af skov. Dette skyldes, at mosens opland har forandret sig meget de sidste 100 år, hvor oplandet er blevet udbygget med boliger og veje, som generelt dræner til kloak. Det betyder, at overfladeafstrømningen fra oplandet til Gammelmosen er ikke-eksisterende, og at mosen udelukkende modtager det regnvand, som falder på dens areal. Mosen er derfor sårbar over for yderligere dræning. Omvendt vil en yderligere tilførsel af vand have en positiv effekt for Gammelmosens udvikling og opretholdelse som mose. Natur og Miljø har beregnet, at den ansøgte udledning øger vandstanden i Gammelmosen med, hvad der svarer til en teoretisk højde på 2 cm ved den nuværende årlige nedbør (676 mm.) for Gentofte. Ved en årlig nedbør fremskrevet til om 100 år (939 mm.) øges vandstanden i Gammelmosen med 2,8 cm.

For at sikre den sjældne og karakteristiske flora og fauna i mosen er det vigtigt at holde næringsindholdet på et minimum. Dette for at sikre at den karakteristiske flora og fauna ikke udkonkurreres af arter tilpasset den urbane nærhed og et højt næringsindhold. Regnvandet kommer udelukkende fra tagflader og forventes ikke at have et næringsindhold, der ændrer på næringsbalancen i mosen, se endvidere nedenfor punkt 6.

Mosen fremstår i dag meget tilgroet af buske og træer af såvel hjemmehørende som eksotiske arter. Den store tilgroning hæmmer mulighederne for vækst af de for mosen karakteristiske arter og risikerer med tiden at ændre mosens karakter fuldstændigt. Tilgroningen skyldes dels manglende pleje, men især at oplandet ikke længere afvander til mosen, hvilket har tørlagt store områder og givet grobund for vækst af træer og buske.

4. Naturbeskyttelseslovens § 3

Hele Gammelmosen er registreret som naturtypen mose og er dermed beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. I henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, må man ikke ændre i tilstanden i de beskyttede naturtyper. Gentofte Kommune, Natur og Miljø, kan i særlige tilfælde dispensere fra bestemmelsen. En tilladning af det i ansøgningen omhandlende vand til Gammelmosen, vil medføre positiv ændring af det beskyttede område, da en stor del af Gammelmosen mangler vand for at kunne opretholde status af mose.

5. Bilag IV arter

I EF-habitatdirektivets bilag IV a er listet en række arter af vilde dyr, hvis levesteder skal beskyttes mod beskadigelse eller ødelæggelse. Beskyttelsen omfatter både ynglesteder, rastesteder, fødesøgningssteder, overnatningssteder m.m.

I EF-habitatdirektivets bilag IV b er listet en række arter af vilde planter, som ikke må ødelægges. Et forbud mod ødelæggelse af planterne betyder efter Styrelsen for Vand og Naturforvaltnings vurdering, at såvel planterne som planternes voksesteder skal beskyttes.

Det vurderes, at følgende bilag IV-arter potentielt kan forekomme i Gammelmosen: Spidssnudet frø, stor vandsalamander. Derudover er der på en ejendom på modsatte side af Gammelmosen

observeret brunflagermus, dværgflagermus og troldflagermus. Der må derfor også forventes at forekomme flagermus i Gammelmosen.

Det vurderes, at tilledning af regnvand i nærværende projekt ikke påvirker vandstanden i en sådan grad, at Bilag IV-arterne bliver påvirket negativt.

6. Vurdering af udledningens indhold af næringsstoffer m.m.

Generelt ses der et meget lavt indhold af miljøfremmede stoffer og næring i regnvand fra tagpap. Dansk Hydraulisk Institut har blandt andet gennemført stofudvaskningstest³ for flere tagpaptyper, som viser, at indholdsstofferne generelt holder sig under miljøkvalitetskravene, jf. Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvand, kystvande og grundvand⁴. Da der i de første 2 uger afledes til kloak, vil den største mængde af løse indholdsstoffer være vasket ud til kloak.

7. Konklusion

Samlet set vurderes det ansøgte at påvirke Gammelmosen i positiv hydraulisk retning, da der ledes vand til en naturtype, som mangler vand. Stofudvaskningstest foretaget af DHI viser, at næringsstofindholdet samt indholdet af miljøfremmede stoffer er meget lavt i vand, der afledes fra tagpap materiale, hvorfor det vurderes, at projektet ikke medfører væsentlig påvirkning af vandkvaliteten i mosen. Det vurderes ligeledes, at en tilledning af regnvand i den omhandlede mængde ikke påvirker vandstanden i en sådan grad, at Bilag IV-arterne bliver påvirket negativt.

³ Stofudvaskningstest udført af DHI for Danske Tagpapfabrikanter Brancheforening DTB, 2010.

⁴ Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvand, kystvande og grundvand, BEK nr. 439 af 19. maj 2016.

Bilag 3**Analyseparametre samt kvalitetskrav for de udtagne vandprøver, som skal søges overholdt**

	Generelt kvalitetskrav µg/l
Total N ¹⁾	0,6
Total P ¹⁾	15
BOD	5
COD	25
Suspenderet stof ¹⁾	25
DEHP	1,3
NPE	0,3
PAH	
Phenantren	0,02
Fluoren	0,23
Flouranthen	0,011
Benz(b+j+k)fluoranthren	0,011
Benz(a)pyren	0,011
Benz(a)anthracen	0,011
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0,011
Dibenz(a,h)anthracen	0,011
BTEX	
Benzen	1
Xylener (O, M, P)	∑ = 1
Metal	
Kobber	1
Zink	7,8
Bly	0,1

¹⁾ Koncentration i mg/l